

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Spørgsmaal om Fremme af Forespørgsel til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet af Folketingsmændene for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds og Odense Amts 4de Valgkreds.

Uden Forhandling eller Afstemning betragtedes Forespørgselens Fremme som vedtagen.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af: Forslag til Lov om Ændring i den kommunale Skattelovs Bestemmelser om Overgang fra Hartkornsskat til Ejendomsskyld.

Forhandlingen genoptoges.

A. P. Andersen: Ved Forelæggelsen af nærværende Forslag udtalte den højtærede Indenrigsminister, at det ikke var værd at rejse en Debat om, hvad den højtærede Minister tænkte at sætte i Stedet for Ejendomsskylden, selv om han forlangte af os, at vi skulde standse den Overgang fra Hartkornsskat til Ejendomsskyld med en Femtedel, der nu skulde foregaa til Foraaret, og den højtærede Minister begrundede det med, at man dels udmærket kunde standse denne Overgang fra Hartkornsskat til Ejendomsskyld, uden at man vidste noget om, hvad der skulde sættes i Stedet, og dels og navnlig var man endnu ganske ukendt med det, som den højtærede Indenrigsminister ganske løseligt har skitseret som en Mulighed for en Plan. En Diskussion derom vilde derfor være ret ørkesløs. Ministeren godtgjorde denne sin Opfattelse ved i den Tale, hvormed han forelagde det nærværende Lovforslag, gentagende at sige, at der skulde en meget indgaaende, en meget vidtgaaende og meget nøje Undersøgelse til, før det overhovedet var ham muligt at vide noget om, hvad han kunde sætte i Stedet, og hvordan det skulde udføres. Jeg maa bekende, at det forekommer mig ikke, at den danske politiske Historie rummer et Tilfælde, hvor en Minister paa et saa løst, jeg havde nær sagt frimodigt, letsindigt Grundlag har forelagt et Forslag.

Da den store Skatterreform i Maj 1903 gennemførtes, var det jo, som alle ærede Medlemmer vide, Resultatet af en Menneskealders Kamp om dette Spørgsmaal. Det var igennem mange Aar blevet til et Dogme,

at de gamle Hartkornsskatter vare uretfærdige, og at en Skattereform var uomgængelig nødvendig. Denne Opfattelse havde saa stærkt Tag i Befolkningen, at den i Virkeligheden fuldt ud var accepteret af alle politiske Partier, alle erkendte, at en Reform paa dette Omraade var nødvendig. De to Hovedanker, som særlig rettedes mod de gamle Hartkornsskatter, vare følgende: Dels den Ulighed i Beskatningen, som de forskellige Landsdele vare udsatte for, den Ulighed, som endogsaa kom frem mellem de Kommuner i samme Landsdel, og navnlig den Ulighed, som Hartkornsskatterne medførte i Afgifterne til Staten af Ejendommenes Grundværdi paa Landet og Afgifterne af Ejendommenes Grundværdi i Byerne. Disse to Hovedanker mod de gamle Hartkornsskatter vare i Virkeligheden rigtige. De gamle Hartkornsskatter bleve vistnok ca. 60 Aar gamle, og jeg tror, at det var et af de bedste Skattesystemer, noget Land har frembragt. Det er muligt, at ogsaa nu, efter at en Lov er vedtagen om deres Ophør, den Tanke mere og mere breder sig, at det maaske havde været heldigere at reformere paa Hartkornsskatternes Grundlag. Men som sagt, det var de to Hovedanker, som de nye Boniteringer, som have fundet Sted gennem de 60 Aar, ikke havde formaaet at fjerne: Ankerne mod Uligheden i de forskellige Landsdeles Beskatning og navnlig mod Ulighederne i Beskatningen mellem Land og By. Udviklingen, det rivende Fremskridt for Landbruget, Stationsbyernes Opvækst osv. og navnlig den Ting, at Byspørgsmaalet, som vi i Fyrerne ikke kendte noget til, var kommet op, gjorde en Reform nødvendig. Det vil erindres, at Demokratiet, eller skulle vi sige Folketinget, under det sidste Højreministerium havde opnaaet en Overenskomst om en Reform paa Grundlag af de gamle Hartkornsskatter med en Del af Landstingets Højre, og denne Reform var sikkert bleven gennemført, hvis det daværende Ministerium Sehested ikke havde gjort det bekendte Overbud, som i Realiteten førte til den nuværende Ejendomsskyldlov. Jeg har fremhævet dette, fordi det viser, at alle Partier og da navnlig Flertalspartierne her i Folketinget enstemmigt og gennem en voldsom og vedvarende, aarelang Agitation havde fremsat Kravet om en Reform af Hartkornsskatterne, havde paavist disses Uretfærdighed og i Virkeligheden fundet Tilslutning fra alle Sider. Det tør vel siges, at naar det daværende Ministerium og det daværende Landstings Højreflertal